

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Αριθμ. Πρωτ : 1623
Αθήνα, 14/04/2015

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Έγγραφο Διαβούλευσης¹

1. Κεντρικές Αρχές Αγορών (ΚΑΑ)
2. Διασυνοριακή ανάθεση δημοσίων συμβάσεων
3. Υποδιαιρεση συμβάσεων σε τμήματα
(πρόσθαση ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις)

1

1. Το παρόν έγγραφο δεν περιέχει κανενός είδους νομική δέσμευση ούτε διαθέτει νομική ισχύ.

Περιεχόμενα	Σελ.
Περιεχόμενα	2
Α. Οι νέες οδηγίες και το έργο της ενσωμάτωσής τους	3
Β. Μεθοδολογία και διαδικασία διαβούλευσης	4-5
Γ. Επιλογές – Ερωτήσεις προς διαβούλευση	6-16
Δ. Στοιχεία επικοινωνίας	17
Παράρτημα	18-29

A. Οι νέες οδηγίες και το έργο της ενσωμάτωσής τους

Η πολιτική στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και η αναθεώρηση των σχετικών οδηγιών εντάχθηκε σε συνολικό πρόγραμμα με σκοπό τον ριζικό εκσυγχρονισμό των δημοσίων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συμβάλλοντας στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η μεταρρύθμιση της νομοθεσίας σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτέλεσε μία από τις δώδεκα δράσεις προτεραιότητας της πράξης για την ενιαία αγορά που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2011. Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετήθηκαν, τον Ιανουάριο του 2014, και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις 28/3/2014, οι τρεις νέες οδηγίες²:

- 2014/23/ΕΕ (L94), για την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών (για πρώτη φορά χωριστή οδηγία για τις παραχωρήσεις).
- 2014/24/ΕΕ (L94), για τις δημόσιες συμβάσεις (στον κλασσικό τομέα) προς αντικατάσταση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ και
- 2014/25/ΕΕ (L94), για τις συμβάσεις που συνάπτονται από φορείς στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΟΚΩ) προς αντικατάσταση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ.

Οι οδηγίες τέθηκαν σε ισχύ στις 17 Απριλίου 2014.

Τα κράτη μέλη έχουν 24 μήνες για την ενσωμάτωση των διατάξεων των νέων οδηγιών στο εθνικό δίκαιο, ενώ ειδικά για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα έχουν 30 μήνες επιπλέον. Τούτο συνεπάγεται ότι η Ελλάδα υποχρεούται να εναρμονίσει τις ρυθμίσεις της εσωτερικής της έννομης τάξης με αυτές των νέων Οδηγιών της Ε.Ε. μέχρι την 18η Απριλίου 2016.

Δυνάμει του άρθρου 2 παρ. 2 περ. (β) του ν. 4013/2011 (Α/204), η **Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων** έχει καταστεί αρμόδια και φέρει την ευθύνη για την εισήγηση ρυθμίσεων προς την Κυβέρνηση και τη Βουλή αναφορικά με την ενσωμάτωση του ευρωπαϊκού δικαίου στην εθνική έννομη τάξη στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Προς τον σκοπό αυτό και προκειμένου πρωτίστως να τηρηθεί η ως άνω ορισθείσα προθεσμία ενσωμάτωσης των παραπάνω Οδηγιών, η Αρχή ορίστηκε ως σημείο επαφής για το έργο της ενσωμάτωσης των οδηγιών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει συγκροτήσει, με πρωτοβουλία της, Ομάδες Εργασίας με έργο την προετοιμασία και εισήγηση προς τα αρμόδια κυβερνητικά όργανα πράξεων ενσωμάτωσης³ των νέων οδηγιών. Στις εν λόγω ομάδες εργασίας συμμετέχουν, πλην των νομικών εμπειρογνωμόνων της Αρχής και εκπρόσωποι των καταρχήν αρμόδιων Υπουργείων (Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Γραμματεία Υποδομών, Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ, Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας), καθώς και της Μονάδας Παρακολούθησης Διαγωνισμών & Συμβάσεων του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (Μο.Πα.Δι.Σ/ΚΔΕΟΔ).

2

Τα πλήρη κείμενα των τριών νέων οδηγιών μπορείτε να βρείτε και στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. wwww.eaadhsy.gr ή www.hsppa.gr / Νομοθεσία / Ενωσιακό δίκαιο

3 Για λόγους οικονομίας στο παρόν έγγραφο οι όροι “πράξη ενσωμάτωσης”, “νομοθετικό κείμενο”, “νομοθέτημα”, και “κείμενο” χρησιμοποιούνται με το ίδιο νόημα και δεν προσδιορίζουν απαραίτητα τον τύπο νομοθετήματος (νόμος, π.δ. κλπ).

B. Μεθοδολογία και διαδικασία διαβούλευσης

Μέχρι σήμερα δεν είθισται να διενεργείται ευρεία διαβούλευση για θέματα ενσωμάτωσης οδηγιών δημοσίων συμβάσεων στην εθνική έννομη τάξη.

Δεδομένου ότι οι οδηγίες αφενός παρέχουν επιλογές στα κράτη μέλη και αφετέρου τους επιβάλλουν υποχρεώσεις και με σκοπό, τόσο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση αυτών των διαθέσιμων επιλογών, όσο και την ορθότερη και αποτελεσματικότερη τήρηση των υποχρεώσεων από την πλευρά της Ελλάδας, αποφασίσθηκε η διενέργεια ευρείας, ουσιαστικής και σε ένα αρχικό στάδιο διαβούλευσης, προκειμένου να σταθμιστούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε επιλογής και ενδεχομένως να ανευρεθούν και λύσεις στις όποιες αγκυλώσεις. Στην απόφαση όμως αυτή οδήγησε και ένα άλλο χαρακτηριστικό των νέων οδηγιών, η ύπαρξη περισσότερων επιλογών στα κράτη μέλη, η οποία οφείλεται ιδίως στην θεώρηση των δημοσίων συμβάσεων ως ενός αγορακεντρικού εργαλείου που πρέπει να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” για την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, παράλληλα με τη διασφάλιση της πλέον αποδοτικής χρήσης των δημόσιων πόρων, την διευκόλυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις δημόσιες συμβάσεις και την αξιοποίηση των τελευταίων για την επίτευξη κοινών κοινωνικών στόχων (στρατηγική χρήση δημοσίων συμβάσεων)⁴.

Υπογραμμίζεται ότι η διαβούλευση περιορίζεται αυστηρά στις επιλογές που παρέχουν οι νέες οδηγίες στα κράτη μέλη και σε καμία περίπτωση στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται. Ωστόσο σε ορισμένες περιπτώσεις τίθενται ερωτήσεις σχετικά με τα μέτρα που ενδέικνυται ή πρέπει να ληφθούν από το κράτος ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τις οδηγίες (εφαρμοστικά μέτρα, τα οποία μπορεί να αφορούν είτε ρυθμίσεις ουσίας, είτε, ιδίως, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας δημοσίων φορέων ή διαδικαστικές ρυθμίσεις).

Σε συνέχεια των παραπάνω σχεδιάστηκε μία άτυπη -μη θεσμοθετημένη- διαδικασία η οποία στόχο έχει να:

- είναι κατά το δυνατόν πιο ευέλικτη,
- θέσει τα βασικά ζητήματα σε ένα χρονικό στάδιο πριν την οριστική σύνταξη των πράξεων ενσωμάτωσης,
- απευθυνθεί σε συγκεκριμένους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που είτε είναι αρμόδιοι/ενδιαφερόμενοι για συγκεκριμένα ζητήματα που άπτονται των οδηγιών (π.χ. θέματα εργατικής, περιβαλλοντικής νομοθεσίας), είτε εμπλέκονται με οιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (π.χ. αναθέτουσες αρχές, κεντρικές αναθέτουσες αρχές, οικονομικοί φορείς και ενώσεις αυτών) και
- εκταθεί πριν και πέραν της θεσμοθετημένης διαδικασίας διαβούλευσης του ν. 4048/2012 - που θα ακολουθήσει μετά την οριστικοποίηση από την Κυβέρνηση των σχεδίων των πράξεων ενσωμάτωσης, δεδομένου ότι η πείρα έχει δείξει ότι στο χρονικό σημείο που συνήθως διενεργείται η διαδικασία αυτή (λίγο πριν την κατάθεση των νομοσχεδίων στη Βουλή) δεν υπάρχει επαρκής χρόνος να ενσωματωθούν βασικές στρατηγικές επιλογές του κράτους/κυβέρνησης.

Προκειμένου να επιτευχθεί η ευρύτερη και ουσιαστικότερη δυνατή διαβούλευση αλλά και για λόγους διαφάνειας:

- κατεβλήθη προσπάθεια να αποτυπωθεί και να ανευρεθεί το σύνολο των εμπλεκόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων προς τους οποίους θα στοχεύσει η διαβούλευση αποστέλλοντας τους τα σχετικά έγγραφα διαβούλευσης (είτε ειδικά είτε γενικά),
- τα έγγραφα διαβούλευσης που θα απευθύνονται στο ευρύ κοινό (και όχι μόνο σε στοχευμένους αποδέκτες) θα αναρτώνται τόσο στην ιστοσελίδα της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής δημοσίων Συμβάσεων, www.eaadhsy.gr και www.hsppa.gr όσο και στην ιστοσελίδα της Ανοικτής Διακυβέρνησης www.opengov.gr δεδομένου ότι οι φορείς είναι εξοικειωμένοι σε διαδικασίες διαβούλευσης που διεξάγονται σε αυτόν τον διαδικτυακό τόπο,
- πέραν των ανωτέρω, σε περίπτωση που οι αποδέκτες των εγγράφων διαβούλευσης θεωρούν ότι πρέπει αυτά (όλα ή κάποια εξ αυτών) να απευθυνθούν σε κάποιον επιπλέον ειδικότερο αρμόδιο/εμπλεκόμενο φορέα/υπηρεσία, παρακαλούνται, είτε να τα διαβιβάζουν οι ίδιοι, είτε να αποστέλλουν σχετική

4 βλ. αιτ. σκέψη (2) οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αιτ. σκέψη (4) οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

ειδοποίηση με τα στοιχεία επικοινωνίας του φορέα αυτού στην ηλεκτρονική διεύθυνση odiges@eaadhsy.gr, ώστε η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. να τον περιλάβει στη λίστα αποδεκτών.

Μετά το πέρας της διαβούλευσης θα υπάρξει ενημέρωση για τις ληφθείσες απαντήσεις. Το σύνολο ή μέρος των απαντήσεων που θα σταλούν ενδέχεται να δημοσιοποιηθεί.

Με το παρόν έγγραφο ζητούνται απαντήσεις/προτάσεις σε συγκεκριμένες διαθέσιμες επιλογές που αφορούν σε θέματα: 1. Κεντρικών Αρχών Αγορών (ΚΑΑ), 2. Διασυνοριακής ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, 3. Υποδιαιρεσης συμβάσεων σε τμήματα (πρόσβασης ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις).

Γ. Επιλογές και ερωτήσεις προς διαβούλευση

Στο κεφάλαιο αυτό τίθενται και διευκρινίζονται οι βασικές **επιλογές** στις οποίες πρέπει να προβεί το κράτος μέλος κατά την ενσωμάτωση των νέων οδηγιών, αναφορικά με θέματα: 1. Κεντρικών Αρχών Αγορών (ΚΑΑ), 2. Διασυνοριακής ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, 3. Υποδιαιρεσης συμβάσεων σε τμήματα (πρόσβασης ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις), υπογραμμίζονται κάποια θεμελιώδη ζητήματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη, δίδονται διευκρινίσεις και τίθενται ορισμένες συγκεκριμένες **ερωτήσεις** προς τους εμπλεκόμενους -δημόσιους και ιδιωτικούς- φορείς για απάντηση με χρήση ελεύθερου κειμένου.

Οι αποδέκτες του παρόντος εγγράφου παρακαλούνται να εξετάσουν τις επιλογές αυτές και να καταθέσουν τις προτάσεις/απαντήσεις τους, αφού μελετήσουν τις σχετικές διατάξεις των οδηγιών, αναφέροντας συνοπτικά [με χρήση ελεύθερου κειμένου] και τους λόγους για αυτές. Παρακαλούνται στις προτάσεις τους να αναφέρουν σε ποια συγκεκριμένη επιλογή-ερώτηση/ θέμα απαντούν.

Οι απαντήσεις θα συνδράμουν ιδιαιτέρως στην καταγραφή και προσπάθεια εξισορρόπησης των διαφόρων επιχειρημάτων και στην πληροφόρηση των αρμόδιων κυβερνητικών οργάνων για τις συνιστώμενες επιλογές/λύσεις.

ΘΕΜΑ 1: Κεντρικές Αρχές Αγορών (ΚΑΑ)

ΕΠΙΛΟΓΗ 1: Η χρήση συγκεντρωτικών δραστηριοτήτων αγορών μέσω κεντρικών αρχών αγορών⁵ θεωρείτε ότι θα πρέπει:

- α) να καταστεί υποχρεωτική για την απόκτηση ορισμένων ειδών αγαθών ή/και υπηρεσιών ή/και έργων μέσω της πράξης ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή
- β) να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων που θα μπορούν να επιλέξουν την τεχνική αυτή, εκτιμώντας, ανά περίπτωση, τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης σύμβασης προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή σχέση ποιότητας-τιμής (“value for money”);

Διευκρινίσεις: Ειδικότερες ρυθμίσεις για τις συγκεντρωτικές δραστηριότητες αγορών και τις κεντρικές αρχές αγορών⁶, περιλαμβάνονται στα άρθρα 37 και 55 των Οδηγιών 2014/24 και 2014/25 αντίστοιχα. Παρόμοιες διατάξεις περιλαμβάνονται και στις ισχύουσες Οδηγίες 2004/18/EK και 2004/17/EK⁷. Οι αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζουν έντονη τάση συγκέντρωσης της ζήτησης με στόχο την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, με χαμηλότερες τιμές και κόστος συναλλαγής.

Στην ελληνική έννομη τάξη αναγνωρίζεται ο ρόλος των κεντρικών αρχών προμηθειών. Ειδικότερα, στο άρθρο 4 του ν. 4155/2013 (βλ. και άρθρο 21 του ν. 4281/2014) προβλέπεται ρητά ο ορισμός ως Εθνικών Κεντρικών Αρχών Προμηθειών της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του πρώην Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας⁸ (νων Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού) και της Επιτροπής Προμηθειών Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 1 του Θέματος 1:

- 5 Στις Οδηγίες 2004/18/EK και 2004/17/EK καθώς και στο ν. 4281/2014 ο αντίστοιχος όρος που χρησιμοποιείται είναι “κεντρικές αρχές προμηθειών”.
- 6 Όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 1 περ. 14-16 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 2 περ. 10-12 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.
- 7 βλ. άρθρο 1 παρ. 10 και άρθρο 11 της Οδηγίας 2004/18/EK (άρθρο 2 παρ. 10 και άρθρο 17 του πδ 60/2007 αντίστοιχα) και άρθρο 1 παρ. 8 και άρθρο 29 της Οδηγίας 2004/17/EK (άρθρο 2 παρ. 8 και άρθρο 22 παρ. 2 του πδ 59/2007, αντίστοιχα).
- 8 βλ. ν. 2286/1995, ο οποίος αποτελεί το βασικό πλαίσιο λειτουργίας της εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών-Γενική Γραμματεία Εμπορίου ως προς τις συγκεντρωτικές αγορές και προσδιορίζει το πλαίσιο λειτουργίας του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών - βλ. Επίσης την Υπουργική Απόφαση Π1/1732/31-7-2013 (ΦΕΚ Β 1869) με την οποία καθορίζονται 28 είδη αγαθών, η προμήθεια των οποίων μπορεί να υλοποιηθεί συγκεντρωτικά μέσω συμφωνιών-πλαίσιο από την εθνική ΚΑΠ-ΓΓΕ.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Ανεξαρτήτως της απάντησης στην ΕΠΙΛΟΓΗ 1, παρακαλείσθε να προσδιορίστε για ποιες κατηγορίες αγαθών/υπηρεσιών/έργων και ενδεχομένως για ποιό ύψος προϋπολογισμού κρίνεται σκόπιμη η υποχρεωτική εφαρμογή του συστήματος των συγκεντρωτικών αγορών. Παρακαλείσθε να αναφέρεται σχετικούς λόγους τεκμηρίωσης της απάντησής σας.

Διευκρινίσεις: Προκειμένου να επιτευχθούν τα προσδοκώμενα οφέλη του συστήματος των συγκεντρωτικών αγορών⁹, όπως η επίτευξη οικονομιών κλίμακας ή η μείωση του διοικητικού βάρους, η εμπειρία από τα κράτη-μέλη της ΕΕ έχει δείξει ότι οι κατηγορίες των συμβάσεων για τις οποίες εφαρμόζεται το σύστημα των συγκεντρωτικών αγορών, θα πρέπει να καλύπτουν κοινές ανάγκες των φορέων, να έχουν τυποποιημένα χαρακτηριστικά ώστε να μπορούν να ομαδοποιηθούν και να έχουν χαμηλό επίπεδο πολυπλοκότητας (π.χ. προϊόντα και υπηρεσίες τεχνολογίας, προϊόντα τηλεπικοινωνίας, έπιπλα γραφείου, ταξιδιωτικές υπηρεσίες, αναλώσιμα γραφείου, οχήματα και υπηρεσίες μεταφοράς, καύσιμα, σίτιση – βλ. Sigma¹⁰, Έγγραφο No. 20, Central Purchasing Bodies, Αύγουστος 2011).

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Ερώτηση 2 του Θέματος 1:

ΕΠΙΛΟΓΗ 3: Αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας των κεντρικών αρχών αγορών, θεωρείτε σκόπιμο να προβλεφθεί μέσω της πράξης ενσωμάτωσης της Οδηγίας ότι αυτές:

- α) θα αποκτούν αγαθά ή/και υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, ή
  - β) θα αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις ή θα συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς ή
  - γ) θα ασκούν και τις δύο δραστηριότητες υπό α) και β) ανωτέρω;
- Παρακαλείσθε να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4: Εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, οι ελληνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών έχουν προβεί, και αν ναι πόσο συχνά, στην άσκηση της ανωτέρω υπό α) δραστηριότητας, ήτοι στην απόκτηση αγαθών ή/και υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς;

Διευκρινίσεις: Από τους ορισμούς στις Οδηγίες¹¹ προκύπτει ότι οι κεντρικές αρχές αγορών μπορούν να λειτουργήσουν με δύο διαφορετικούς τρόπους: είτε α) ως χονδρέμποροι που αγοράζουν, αποθηκεύουν ή επαναπωλούν στις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, είτε β) ως μεσάζοντες που αναθέτουν συμβάσεις ή συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες προς χρήση από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς¹². Στην ελληνική πράξη, οι κεντρικές αρχές αγορών περιορίζονται στην άσκηση της

9 Ειδικά για τα πλεονεκτήματα της συμφωνίας-πλαίσιο ως μεθόδου υλοποίησης συγκεντρωτικών αγορών βλ. Κατευθυντήρια Οδηγία 3 της ΕΑΔΗΣΥ, υπό κεφάλαιο II.2.

10 Support for Improvement in Governance and Management, μια κοινή πρωτοβουλία του Ο.Ο.Σ.Α. και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (www.sigmapweb.org)

11 βλ. άρθρο 2 παρ. 1 περ. 14 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 περ. 10 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

12 βλ. αιτ. σκέψη (69) της Οδηγίας 2014/24/ΕΚ και αιτ. σκέψη (78) της Οδηγίας 2014/25/ΕΚ.

υπό β) δραστηριότητας, ενώ δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο τρόπος λειτουργίας τους και οι ειδικότερες αρμοδιότητές τους.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 3 και Ερώτηση 4 του Θέματος 1:

ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Εξ όσων είστε σε θέση να γνωρίζετε, έχουν διαπιστωθεί προβλήματα στη λειτουργία των υφιστάμενων εθνικών κεντρικών αρχών; Παρακαλείσθε να προτείνετε λύσεις για τυχόν διαπιστωμένα προβλήματα καθώς και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των κεντρικών αρχών αγορών.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Ερώτηση 5 του Θέματος 1:

ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Στο πλαίσιο διαμόρφωσης ενός αποτελεσματικού συστήματος συγκεντρωτικών αγορών, θεωρείτε ότι θα πρέπει να συσταθούν νέες κεντρικές αρχές αγορών, είτε σε επίπεδο διαφορετικών κατηγοριών φορέων του δημοσίου τομέα, είτε σε επίπεδο τομέων ή κλάδων της αγοράς, είτε κατά γεωγραφικές ενότητες, είτε με συνδυασμένη εφαρμογή των κριτηρίων αυτών;

Σε περίπτωση θετικής απάντησης στην ΕΡΩΤΗΣΗ 6, παρακαλείσθε να προσδιορίσετε τους λόγους που αιτιολογούν τη σκοπιμότητα σύστασης νέων κεντρικών αρχών αγορών καθώς και τα ειδικότερα κριτήρια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τη σύστασή τους.

Διευκρινίσεις: Η δυνατότητα σύστασης ή ορισμού και άλλων κεντρικών αρχών προμηθειών, πέραν των εθνικών κεντρικών αρχών προμηθειών, προβλέπεται στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4155/2013 (βλ. και σχετική διάταξη του άρθρου 21 παρ. 2 του ν. 4281/2014).

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Ερώτηση 6 του Θέματος 1:

ΕΡΩΤΗΣΗ 7: Θεωρείτε ότι η Ελλάδα θα πρέπει να αναβάλει την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας για τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που διενεργούνται από κεντρικές αρχές αγορών μέχρι τις 18 Απριλίου 2017 ή όχι, αναφέροντας συνοπτικά τους λόγους.

Διευκρινίσεις: Οι οδηγίες ορίζουν ότι όλες οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων που διεξάγονται από κεντρική αρχή αγορών εκτελούνται μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας¹³. Ωστόσο, παρέχουν στο κράτος μέλος την ευχέρεια να αναβάλλει την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής μέχρι την 18 Απριλίου 2017¹⁴ (αντί της 18 Απριλίου 2016).

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Ερώτηση 7 του Θέματος 1:

ΘΕΜΑ 2: Διασυνοριακή ανάθεση δημοσίων συμβάσεων

ΕΠΙΛΟΓΗ 8: Ενόψει της διαμόρφωσης νέων κανόνων δικαίου για τη διασυνοριακή χρήση των κεντρικών αρχών αγορών, θεωρείτε ότι αναφορικά με τις συγκεντρωτικές δραστηριότητες αγορών που προσφέρει μια κεντρική αρχή αγορών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος:

- α) θα πρέπει να περιορισθεί η ως άνω δυνατότητα, προβλέποντας στο κείμενο ενσωμάτωσης ότι οι ελληνικές αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς μπορούν μόνο να χρησιμοποιούν τις συγκεντρωτικές δραστηριότητες αγορών κατά τα οριζόμενα είτε στο στοιχείο α) («για την απόκτηση αγαθών ή/και υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς»), είτε στο στοιχείο β) («της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων ή της σύναψης συμφωνιών-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς») του σημείου 14 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 2 σημείο 10 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ
β) να μην συμπεριληφθεί σχετικός περιορισμός αναφορικά με τη διασυνοριακή χρήση των κεντρικών αρχών αγορών από τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς;

Διευκρινίσεις: Η εν λόγω ρύθμιση περιλαμβάνεται στις διατάξεις των άρθρων 39 παρ. 2 και 57 παρ. 2 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντίστοιχα. Παρά το γεγονός ότι οι Οδηγίες 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ επέτρεψαν εμμέσως τις διασυνοριακές από κοινού αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων, η δυνατότητα όμως αυτή δεν έχει τύχει ευρείας εφαρμογής έως τώρα λόγω νομικών και πρακτικών δυσκολιών¹⁵.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 8 του Θέματος 2:

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Σε περίπτωση διασυνοριακής από κοινού ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων από ελληνικές αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς και αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος, ποιο θεωρείτε ότι θα πρέπει να είναι το αρμόδιο όργανο για τη σύναψη της σχετικής συμφωνίας συνεργασίας με την οποία θα ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα της διαδικασίας ανάθεσης της δημόσιας

13 βλ. άρθρο 37 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 55 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

14 βλ. άρθρο 90 παρ. 2 εδ. β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 106 παρ. 2 εδ. β' της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

15 βλ. αιτ. σκέψη (73) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αιτ. σκέψη (82) της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

σύμβασης (π.χ. οι ευθύνες των μερών, το εφαρμοστό δίκαιο, η εσωτερική οργάνωσης της διαδικασίας ανάθεσης);

Διευκρινίσεις: Σύμφωνα με την Οδηγία¹⁶, σε περίπτωση που τα αναγκαία στοιχεία δεν ρυθμίζονται από διεθνή συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, σε περίπτωση διασυνοριακών από κοινού διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων απαιτείται η σύναψη συμφωνίας συνεργασίας από τις συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς για τον καθορισμό των όρων για τη διασυνοριακή χρησιμοποίηση των κεντρικών αρχών αγορών, την εφαρμοστέα νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων και τις λεπτομέρειες διεξαγωγής της σχετικής διαδικασίας.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Ερώτηση 9 του Θέματος 2:

ΘΕΜΑ 3: Υποδιαιρεση συμβάσεων σε τμήματα (πρόσβαση ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις)

ΕΠΙΛΟΓΗ 10: Ως προς τη δυνατότητα που προβλέπεται από τις Οδηγίες¹⁷ να καταστεί υποχρεωτική η ανάθεση συμβάσεων με τη μορφή χωριστών τμημάτων, θεωρείτε ότι πρέπει:

- (α) να ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα στην πράξη ενσωμάτωσης ή
(β) να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα να αποφασίζει, κατά περίπτωση, εάν θα αναθέσει μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, εκτιμώντας ad hoc το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης και τις ειδικές κάθε φορά περιστάσεις και απαιτήσεις αυτής;

Παρακαλείσθε να παραθέσετε σχετική τεκμηρίωση ως προς τη σκοπιμότητα, τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα της επιλογής σας για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς κατά τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων τους.

Διευκρινίσεις: Η ρύθμιση για τη δυνατότητα υποδιαιρεσης συμβάσεων σε τμήματα είναι νέα στο παράγωγο δίκαιο δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης¹⁸ και σκοπό έχει να ενισχύσει τον ανταγωνισμό με την προώθηση της πρόσβασης και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις δημόσιες συμβάσεις. Στόχος είναι αφενός η διατήρηση της απλότητας/αποφυγή της πολυπλοκότητας στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και αφετέρου η επιδίωξη της καλύτερης δυνατής σχέσης τιμής-απόδοσης (“value for money”).

Κατά τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ, οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να εξετάσουν τη δυνατότητα υποδιαιρεσης των συμβάσεων σε τμήματα, στην περίπτωση δε που αποφασίσουν ότι δεν είναι σκόπιμη η εν λόγω υποδιαιρεση, οφείλουν να αναφέρουν τους σχετικούς λόγους αυτής της επιλογής είτε στα έγγραφα της σύμβασης είτε στη χωριστή έκθεση σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κατ' άρθρο 84. Τέτοιοι λόγοι, θα ήταν, για παράδειγμα¹⁹, i) να αποφανθεί η αναθέτουσα αρχή ότι η υποδιαιρεση εγκυμονεί τον κίνδυνο να περιοριστεί ο ανταγωνισμός ή ii) να γίνει η εκτέλεση της σύμβασης υπερβολικά δύσκολη από τεχνικής απόψεως ή ακριβή ή iii) ότι η ανάγκη να συντονιστούν οι διάφοροι εργολάβοι των τμημάτων ενδέχεται να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης. Χωρίς αμφιβολία, υπάρχουν συμβάσεις που αφορούν σε

16 βλ. άρθρο 39 παρ. 4 και 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 57 παρ. 4 και 5 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

17 Άρθρο 46 παρ. 4 και άρθρο 65 παρ. 4 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως.

18 Άρθρα 46 και 65 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως.

19 Αιτιολογική σκέψη (78) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

μια συγκεκριμένη ενιαία απαίτηση ή παράδοση, για την οποία η υποδιαιρεση σε τμήματα θα ήταν ανέφικτη ή θα μπορούσε να είναι μόνο “τεχνητή”.

Σημειωτέον ότι, από τη μία πλευρά, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι οι πλέον αρμόδιοι για να αποφασίσουν σε κάθε περίπτωση τη σκοπιμότητα της υποδιαιρεσης συμβάσεων σε τμήματα, τον αριθμό των τμημάτων και τη βάση για τα διαφορετικά τμήματα είναι οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς που διεξάγουν τις σχετικές διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων. Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, η επιλογή της υποχρεωτικής υποδιαιρεσης συμβάσεων σε τμήματα σύμφωνα με εθνικούς κανόνες θα μπορούσε να διασφαλίσει ότι η υποδιαιρεση σε τμήματα λαμβάνει πράγματι χώρα, όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο/κατάλληλο/εφικτό και το οποίο ενδεχομένως δεν θα συνέβαινε εάν επαφίετο εξ' ολοκλήρου στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα. Επιπλέον, η υποχρεωτική ανάθεση συμβάσεων με τη μορφή χωριστών τμημάτων θα μπορούσε να συμβάλλει στο να αποφεύγονται ανακόλουθες/αντιφατικές προσεγγίσεις σε ό,τι αφορά την υποδιαιρεση συμβάσεων σε τμήματα για -κατά τα λοιπά- παρόμοιες αναθέσεις.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 10 του Θέματος 3:

ΕΠΙΛΟΓΗ 11: Σε περίπτωση που στο (10) επιλεγεί το (α):

i) να ενεργοποιηθεί:

- i-1. σε αμφότερες τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ ή
- i-2. μόνο κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ή
- i-3. μόνο κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ;

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 11 i του Θέματος 3:

ii) η εν λόγω υποχρέωση, να επιβληθεί σε όλες τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς ή ενδεχομένως μόνο σε ένα υποσύνολο αυτών (πχ. Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές); Στην τελευταία περίπτωση, παρακαλείσθε να αναφέρετε το είδος αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων στους οποίους θεωρείτε ότι θα πρέπει να επιβληθεί η σχετική υποχρέωση, καθώς και τους ειδικότερους λόγους για την επιλογή σας. Κατά την απάντησή σας, παρακαλείσθε να λάβετε υπόψη και την περίπτωση κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας λειτουργεί στο πλαίσιο συγκεντρωτικών δραστηριοτήτων αγορών (πχ. αποτελεί Κεντρική Αρχή Αγορών).

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 11 ii του Θέματος 3:

iii) από την εν λόγω υποχρέωση υποδιαιρεσης σε τμήματα, θεωρείτε ότι πρέπει να εξαιρεθεί κάποιο από τα είδη των υπό ανάθεση συμβάσεων (έργα / προμήθειες / υπηρεσίες);

Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, παρακαλείσθε να αναφέρετε το είδος/τα είδη των συμβάσεων που προτείνετε να εξαιρεθούν, καθώς και τους λόγους στους οποίους βασίζετε την απάντησή σας. Κατά την απάντησή σας, παρακαλείσθε να λάβετε υπόψη και την περίπτωση κατά την οποία η σύμβαση συνάπτεται στο πλαίσιο συγκεντρωτικών δραστηριοτήτων αγορών.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 11 iii του Θέματος 3:

iv) Σε ότι αφορά την αξία της σύμβασης, η σχετική υποχρέωση ανάθεσης συμβάσεων με τη μορφή χωριστών τμημάτων:

(α) να επιβληθεί σε όλες τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 4²⁰ και 15²¹ των ως άνω Οδηγιών αντιστοίχως σχετικά με τα κατώτατα όρια ή

(β) σε συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας πάνω από ένα ειδικότερο όριο, το οποίο να οριστεί με την πράξη ενσωμάτωσης και να είναι ανώτερο από τα προβλεπόμενα όρια στα άρθρα 4 και 15 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως; Σε αυτήν την περίπτωση, ποιο είναι το προτεινόμενο ύψος των συμβάσεων και για ποιους λόγους προτείνετε το σχετικό όριο;

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 11 iv του Θέματος 3:

20 Η οδηγία 2014/24/ΕΕ εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 5 186 000 EUR για τις δημόσιες συμβάσεις έργων· β) 134 000 EUR για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές· σε περίπτωση που οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο παράρτημα III προϊόντα· γ) 207 000 EUR για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές· το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο παράρτημα III· δ) 750 000 EUR για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα XIV.

21 Η οδηγία 2014/25/ΕΕ, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 18 έως 23 ή στο άρθρο 34, σχετικά με την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία, χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), είναι ίση με ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: α) 414 000 EUR για τις δημόσιες συμβάσεις αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και για τους διαγωνισμούς μελετών, β) 5 186 000 EUR για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, γ) 1 000 000 EUR για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιέχονται στον κατάλογο του παραρτήματος XVII.

v) Θεωρείτε ότι πρέπει να καθοριστεί ελάχιστος αριθμός τμημάτων ανά σύμβαση;

Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πιστεύετε ότι ο ελάχιστος αριθμός τμημάτων ανά σύμβαση θα πρέπει να είναι ο ίδιος σε όλες τις περιπτώσεις ή να εξαρτάται από την αξία ή/και το είδος της σύμβασης;

Παρακαλείσθε να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 11 v του Θέματος 3:

vi) Θεωρείτε ότι πρέπει να καθοριστούν περαιτέρω/περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο που θα πρέπει να υποδιαιρούνται υποχρεωτικά οι συμβάσεις σε τμήματα;

Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, σε ποια βάση πιστεύετε ότι θα μπορούσε να γίνεται η σχετική υποδιαιρεση; [Για παράδειγμα, τα τμήματα θα μπορούσαν ενδεχομένως να αφορούν συγκεκριμένα υποσύνολα της συνολικής ανάθεσης, ήτοι λ.χ. διαφορετικούς τύπους συσκευών (Η/Υ γραφείου, εξυπηρετητές ("servers"), κ.α.) σε μια σύμβαση πληροφορικής υλικού ("hardware") ή/και θα μπορούσε να τίθεται ως προϋπόθεση όλα τα τμήματα να είναι - κατά το δυνατό - ίσης ή παρόμοιας αξίας ή/και να ζητούνται διαφορετικά τμήματα σε διαφορετικές γεωγραφικές τοποθεσίες, όπου αυτό είναι δυνατό].

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 11 vii του Θέματος 3:

vii) Υπό ποιες τυχόν επιπρόσθετες προϋποθέσεις κρίνετε ότι πρέπει να καθίσταται υποχρεωτική η υποδιαιρεση των συμβάσεων σε τμήματα;

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 11 vii του Θέματος 3:

Για καθεμία από τις ανωτέρω απαντήσεις σας στην ΕΠΙΛΟΓΗ 11 από i) έως και vii), παρακαλείσθε να παραθέσετε τη σχετική τεκμηρίωση.

ΕΠΙΛΟΓΗ 12: Σε περίπτωση που είναι δυνατή η ανάθεση περισσοτέρων του ενός τμημάτων στον ίδιο προσφέροντα:

(α) να ενεργοποιηθεί η δυνατότητα που προβλέπεται από τις Οδηγίες²², ώστε οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις συνδυάζοντας πολλά ή όλα τα τμήματα, εφόσον έχουν αναφέρει στην προκήρυξη της σύμβασης ή στην πρόσκληση για επιβεβαίωση ενδιαφέροντος ότι διατηρούν το δικαίωμα να το πράξουν και αναφέρουν τον τρόπο συνδυασμού των τμημάτων ή ομάδων τμημάτων ή

(β) να μην ενεργοποιηθεί η σχετική δυνατότητα και κατά συνέπεια, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς να μην μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις συνδυάζοντας πολλά ή όλα τα τμήματα;

Παρακαλείσθε να παραθέσετε σχετική τεκμηρίωση ως προς τη σκοπιμότητα, τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα της επιλογής σας για τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορές κατά τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων τους, καθώς και να καταγράψετε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της επιλογής σας. [Για παράδειγμα, σε περίπτωση που στην ΕΠΙΛΟΓΗ 12 επιλέξετε το (α), η εν λόγω ρύθμιση θα μπορούσε να συνεπάγεται μεγαλύτερη ευελιξία στους προσφέροντες να δίνουν λύσεις, προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή σχέση τιμής-απόδοσης ("value for money"), αλλά ταυτόχρονα θα μπορούσε να σημαίνει αύξηση της πολυπλοκότητας της διαδικασίας αξιολόγησης, αύξηση του διοικητικού φόρτου, υπονόμευση του στόχου της διευκόλυνσης πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις και της αξιοποίησης εξειδικευμένων παρόχων, κλπ].

Διευκρινίσεις: Η εν λόγω ρύθμιση είναι νέα στο παράγωγο δίκαιο δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης και έχει την έννοια²³ ότι παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές/στους αναθέτοντες φορείς να επιτρέπουν στους προσφέροντες να υποβάλουν προσφορά συνδυάζοντας περισσότερα του ενός τμήματα, η οποία θα μπορούσε να διαφέρει από την προσφορά τους για κάθε αυτοτελές τμήμα, και επιτυγχάνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την καλύτερη δυνατή σχέση τιμής-απόδοσης ("value for money"). [Για παράδειγμα, ένας προσφέρων δίνει τιμή χ για καθένα από τα 3 τμήματα για τα οποία υποβάλει προσφορά. Στην περίπτωση που του ανατεθούν και τα 3 τμήματα (συνδυαστικά), η τιμή για κάθε τμήμα διαμορφώνεται με επιπλέον έκπτωση 10%].

Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς θα μπορούν με συγκριτική αξιολόγηση όλων των προσφορών να διαπιστώνουν την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κάθε τμήματος ή συνδυασμού αυτών. [Για παράδειγμα, η προσφορά ενός προσφέροντος για συγκεκριμένο συνδυασμό τμημάτων ως σύνολο θα μπορούσε να παρέχει καλύτερη σχέση τιμής – απόδοσης, απ' ό,τι οι προσφορές που δίδονται για κάθε τμήμα χωριστά από τον ίδιο, καθώς και τους λοιπούς προσφέροντες, αποτελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο και κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης, την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά για το συγκεκριμένο συνδυασμό τμημάτων].

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 12 του Θέματος 3:

ΕΡΩΤΗΣΗ 13: Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν τυχόν υποδιαιρεθεί υποχρεωτικά σε τμήματα²⁴ (πρβ. ΕΠΙΛΟΓΗ 10), θεωρείτε ότι στην πράξη/στις πράξεις ενσωμάτωσης των Οδηγιών πρέπει να γίνει ειδικότερη

22 Άρθρο 46 παρ. 3 και άρθρο 65 παρ. 3 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως.

23 Βλ. αιτιολογικές σκέψεις (79) και (88) των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως.

24 Ο.π. υποσημείωση αριθ. 17.

αναφορά ή/και να προβλεφθεί ειδικός/αναλυτικός τρόπος αιτιολόγησης της απόφασης των αναθετουσών αρχών²⁵ να μην υποδιαιρούν τις συμβάσεις σε τμήματα;

Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, προτείνετε ενδεικτικούς τρόπους αιτιολόγησης ή/και προτείνετε τα στοιχεία που κατά την άποψή σας πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον η αιτιολόγηση της εν λόγω απόφασης)²⁶.

Διευκρινίσεις: Σε περίπτωση που αμφισβητηθεί η απόφαση της αναθέτουσας αρχής (ιδίως η αιτιολόγηση αυτής) από ενδιαφερόμενο που έχει σχετικό έννομο συμφέρον (πχ. υποψήφιο προσφέροντα – οικονομικό φορέα ο οποίος θα είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση υποδιαιρεμένη σε τμήματα), υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω απόφαση μπορεί να προσβληθεί σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες κανόνες σχετικά με την έννομη προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων²⁷.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Ερώτηση 13 του Θέματος 3:

ΕΠΙΛΟΓΗ 14: Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν τυχόν υποδιαιρεθεί υποχρεωτικά σε τμήματα²⁸ (πρβ. ΕΠΙΛΟΓΗ 10):

(α) να καθοριστούν, κατά την ενσωμάτωση των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, ειδικότερες προϋποθέσεις υποδιαιρεσης, ήτοι να τεθούν λεπτομέρειες για τον τρόπο υποδιαιρεσης των συμβάσεων σε τμήματα από τις αναθέτουσες αρχές/τους αναθέτοντες φορείς ή

(β) τούτο να επαφίεται κατ' απόλυτο τρόπο στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής/του αναθέτοντος φορέα²⁹;

25 Βλ. Άρθρο 46 παρ. 1 εδ. β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Το άρθρο 65 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ δεν περιλαμβάνει υποχρέωση των αναθέτοντων φορέων να αναφέρουν τους λόγους της απόφασής τους για μη υποδιαιρεση σε τμήματα (ωστόσο προβλέπεται σχετική αναφορά στην αιτιολογική σκέψη (87) της εν λόγω Οδηγίας).

26 Βλ. Αιτιολογική σκέψη (78) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ που αναφέρει, ενδεικτικά, ως πιθανούς λόγους αιτιολόγησης "... Τέτοιοι λόγοι θα ήταν, επί παραδείγματι, να αποφανθεί η αναθέτουσα αρχή ότι η υποδιαιρεση εγκυμονεί τον κίνδυνο να περιοριστεί ο ανταγωνισμός ή να γίνει η εκτέλεση της σύμβασης υπερβολικά δύσκολη από τεχνικής απόψεως ή ακριβή, ή ότι η ανάγκη να συντονιστούν οι διάφοροι εργολάβοι των τμημάτων ενδέχεται να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης".

27 Πρβ. Ν.3886/2010 (Α/173/30.09.2010).

28 Ο.π. υποσημείωση αριθ. 17

29 Άρθρο 46 παρ. 1, 2 και άρθρο 65 παρ. 1, 2 των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως. Πρβ. και αιτιολογικές σκέψεις (78) και (87) των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως που αναφέρουν ότι το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων θα πρέπει να καθορίζεται ελεύθερα από την αναθέτουσα αρχή / χωρίς περιορισμούς από τον αναθέτοντα φορέα, που, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, θα πρέπει επίσης να μπορεί να αναθέτει κάποια από τα τμήματα χωρίς να εφαρμόζει τις διαδικασίες των οδηγιών.

Διευκρινίσεις: Πρβ. ο.π. στην τελευταία παράγραφο των “Διευκρινίσεων” στην ΕΠΙΛΟΓΗ 10.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 14 του Θέματος 3:

ΕΡΩΤΗΣΗ 15: Σε περίπτωση που στο (14) επιλεγεί το (α), προτείνετε:

- (i) τις ειδικότερες προϋποθέσεις υποδιαιρεσης των συμβάσεων σε τμήματα (πχ. ανά είδος ή/και αξία σύμβασης, γεωγραφική περιοχή, κλπ)
- (ii) εάν οι εν λόγω προϋποθέσεις θα πρέπει να καθοριστούν στην πράξη/στις πράξεις ενσωμάτωσης των Οδηγιών ή σε δευτερογενές δίκαιο (πδ, κυα, υα).

Διευκρινίσεις: Οι αιτιολογικές σκέψεις (78) και (87) των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ αντιστοίχως αναφέρουν ότι, προκειμένου να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς θα πρέπει ιδίως να ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις μεγάλες συμβάσεις σε τμήματα, η δε υποδιαιρεση θα μπορούσε να γίνεται είτε σε ποσοτική βάση, ώστε το μέγεθος των επιμέρους συμβάσεων να αντιστοιχεί καλύτερα στις δυνατότητες των ΜΜΕ, είτε σε ποιοτική βάση, αναλόγως του είδους και των διαθέσιμων εξειδικεύσεων, ώστε να προσαρμόζεται καλύτερα το περιεχόμενο των επιμέρους συμβάσεων στους εξειδικευμένους τομείς των ΜΜΕ ή σύμφωνα με τις διαδοχικές φάσεις των σχεδίων.

Παρατηρήσεις ή σχόλια στην Επιλογή 15 του Θέματος 3:

Οριζόντια διευκρίνιση: Για διευκόλυνση των αποδεκτών του παρόντος εγγράφου στο Παράρτημα παρατίθενται οι συναφείς με τα παραπάνω θέματα διατάξεις των οδηγιών.

Τέλος επισημαίνεται ότι, ανεξάρτητα από τις απαντήσεις σε όλα τα παραπάνω, είναι ευπρόσδεκτες ενδεχόμενες παρατηρήσεις/σχόλια που δεν έχουν συμπεριληφθεί στις παραπάνω ερωτήσεις/επιλογές, εφόσον αφορούν σε θέματα του παρόντος εγγράφου διαβούλευσης - ήτοι θέματα που αφορούν σε: 1. Κεντρικές Αρχές Αγορών (ΚΑΑ), 2. – Διασυνοριακή ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, 3. Υποδιαιρεση συμβάσεων σε τμήματα (πρόσβαση ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις) [με χρήση ελεύθερου κειμένου].

Δ. Στοιχεία επικοινωνίας

Παρακαλούμε για τις απαντήσεις σας επί των θεμάτων του παρόντος εγγράφου διαβούλευσης **μέχρι τις 15 Μαΐου 2015:**

- απευθείας στην ιστοσελίδα της Ανοικτής Διακυβέρνησης www.opengov.gr ή
- στην ηλεκτρονική διεύθυνση odiges@eaadhsy.gr ή
- στη δ/νση Λ. Κηφισίας 7 Αθήνα, τ.κ. 115 23

Τηλ. επικοινωνίας: **213 2124 738**

**213 2124 743
213 2124 768
213 2124 766
213 2124 732**

Οι απαντήσεις όσο το δυνατόν περισσότερων φορέων είναι πολύτιμες. Σας ευχαριστούμε για το χρόνο που διαθέσατε να διαβάσετε το παρόν έγγραφο.

Για οποιεσδήποτε παρατηρήσεις σας επί της διαδικασίας διαβούλευσης (βλ. παραπάνω Β.), μπορείτε να απευθύνεστε στο τηλ. **213 2124 732**.

Η Προϊσταμένη

**Δ/νσης Νομικών Υπηρεσιών
και
Συντονίστρια της Ο.Ε για την
ενσωμάτωση της οδηγίας
2014/24/ΕΕ**

	Συντάκτης ΘΕΜΑ 1 ΚΑΙ 2	Τμηματάρχης ΘΕΜΑ 3	Τμηματάρχης
Μονογραφή			
Ημερομηνία			
Όνομα			

Ευανθία Σαββίδη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1: Κεντρικές Αρχές Αγορών (ΚΑΑ) και ΘΕΜΑ 2: Διασυνοριακή ανάθεση δημοσίων συμβάσεων

I. ΟΔΗΓΙΑ 2014/24/ΕΕ

Άρθρο 2 Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

[...]

14) ως «κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών» νοούνται δραστηριότητες που διεξάγονται σε μόνιμη βάση με μία από τις παρακάτω μορφές:

α) η απόκτηση αγαθών ή/και υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές,
β) η ανάθεση δημόσιων συμβάσεων ή η σύναψη συμφωνιών-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές:

15) ως «επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών» νοούνται δραστηριότητες που συνίστανται στην παροχή υποστήριξης σε δραστηριότητες προμηθειών, ιδίως με τις κατωτέρω μορφές:

α) τεχνική υποδομή που παρέχει τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις ή να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες·

β) συμβουλές σχετικά με τη διεξαγωγή ή τον σχεδιασμό διαδικασιών σύναψης δημόσιων προμηθειών·
γ) προετοιμασία και διαχείριση διαδικασιών προμήθειας εξ ονόματος και για λογαριασμό της ενδιαφερόμενης αναθέτουσας αρχής·

16) ως «κεντρική αρχή αγορών» νοείται αναθέτουσα αρχή που παρέχει κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών·

Άρθρο 37 Κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών και κεντρικές αρχές αγορών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκτούν αγαθά ή/και υπηρεσίες από κεντρική αρχή αγορών που προσφέρει την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών που αναφέρεται στο α) του σημείου 14 του άρθρου 2 παράγραφος 1.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκτούν έργα, αγαθά και υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από κεντρική αρχή αγορών, χρησιμοποιώντας δυναμικά συστήματα αγορών που διαχειρίζεται κεντρική αρχή αγορών, ή, στον βαθμό που καθορίζεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαίσιο που συνάπτεται από μία κεντρική αρχή αγορών προσφέρουσα την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών που αναφέρεται στο στοιχείο β) του σημείου 14 του άρθρου 2 παράγραφος 1. Όταν ένα δυναμικό σύστημα αγορών το οποίο χειρίζεται μια κεντρική αρχή αγορών μπορεί να χρησιμοποιείται από λοιπές αναθέτουσες αρχές, αυτό αναφέρεται στην προκήρυξη διαγωνισμού με την οποία συγκροτείται το σύστημα.

Σε σχέση με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι ορισμένες προμήθειες πραγματοποιούνται με προσφυγή σε κεντρικές αρχές αγορών ή σε ή περισσότερες συγκεκριμένες κεντρικές αρχές αγορών.

2. Μια αναθέτουσα αρχή εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αγοράζει αγαθά ή υπηρεσίες από κεντρική αρχή αγορών που προσφέρει την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών που αναφέρεται στο στοιχείο α) του σημείου 14 του άρθρου 2 παράγραφος 1.

Επιπλέον, μια αναθέτουσα αρχή εκπληρώνει, επίσης, τις υποχρεώσεις της δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αποκτά έργα, αγαθά ή υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από την κεντρική αρχή αγορών, χρησιμοποιώντας δυναμικά συστήματα αγορών που διαχειρίζεται η κεντρική αρχή αγορών, ή, στον βαθμό που καθορίζεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαίσιο που συνάπτεται από την κεντρική αρχή αγορών που αναφέρεται στο στοιχείο β) του σημείου 14 του άρθρου 2 παράγραφος 1.

Ωστόσο, η σχετική αναθέτουσα αρχή είναι υπεύθυνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας για τα μέρη που διεξάγονται από την ίδια, όπως:

α) την ανάθεση μιας σύμβασης στο πλαίσιο ενός δυναμικού συστήματος αγορών το οποίο διαχειρίζεται μία κεντρική αρχή αγορών·

β) τη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού βάσει της συμφωνίας-πλαίσιο που έχει συναφθεί από μία κεντρική αρχή αγορών·

γ) κατ'εφαρμογή του άρθρου 33 παράγραφος 4 στοιχείο α) ή β), ο προσδιορισμός του συμβαλλόμενου στη συμφωνία-πλαίσιο οικονομικού φορέα που θα εκτελέσει ένα συγκεκριμένο καθήκον στο πλαίσιο συμφωνίας-πλαισίου που έχει συναφθεί από κεντρική αρχή αγορών.

3. Όλες οι διαδικασίες προμήθειας που διεξάγονται από κεντρική αρχή αγορών εκτελούνται μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 22.

4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, χωρίς να εφαρμόζουν τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας, να αναθέτουν δημόσια σύμβαση υπηρεσιών για την παροχή κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών σε κεντρική αρχή αφορών. Αυτές οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν την παροχή επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών.

Άρθρο 39

Προμήθειες που αφορών αναθέτουσες αρχές από διαφορετικά κράτη μέλη

[...]

2. Κανένα κράτος μέλος δεν απαγορεύει στις αναθέτουσες αρχές του να χρησιμοποιούν κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών προσφερόμενες από κεντρική αρχή αγορών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος. Όσον αφορά κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών που προσφέρονται από κεντρικές αρχές αγορών εγκατεστημένες σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της αναθέτουσας αρχής, τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να επιλέγουν να προσδιορίζουν ότι οι δικές τους αναθέτουσες αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν μόνο τις κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών κατά τα οριζόμενα είτε στο στοιχείο α) είτε στο στοιχείο β) του σημείου 14 του άρθρου 2 παράγραφος 1.

3. Η παροχή κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών από κεντρική αρχή αγορών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή αγορών.

Οι εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή αγορών εφαρμόζονται επίσης στα ακόλουθα:

α) στην ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών·

β) στη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού στο πλαίσιο συμφωνίας-πλαίσιο·

γ) στον προσδιορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 4 στοιχεία α) ή β), του συμβαλλόμενου στη συμφωνία-πλαίσιο οικονομικού φορέα που θα εκτελέσει ένα συγκεκριμένο καθήκον.

4. Αναθέτουσες αρχές από διαφορετικά κράτη μέλη μπορούν από κοινού να αναθέτουν δημόσια σύμβαση, να συνάπτουν συμφωνία-πλαίσιο ή να λειτουργούν ένα δυναμικό σύστημα αγορών. Μπορούν επίσης, στον βαθμό που καθορίζεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, να αναθέτουν συμβάσεις βάσει της συμφωνίας-πλαίσιο ή του δυναμικού συστήματος αγορών. Εκτός αν τα αναγκαία στοιχεία ρυθμίζονται από διεθνή συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές συνάπτουν συμφωνία όπου καθορίζονται:

α) οι ευθύνες των μερών και οι σχετικές εφαρμοστέες εθνικές διατάξεις·

β) η εσωτερική οργάνωση της διαδικασίας προμήθειας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της διαδικασίας, της κατανομής των έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πρόκειται να αποκτηθούν και της σύναψης των συμβάσεων.

Μια συμμετέχουσα αναθέτουσα αρχή εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αγοράζει έργα, αγαθά ή υπηρεσίες από την αναθέτουσα αρχή που είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία προμήθειας. Για τον προσδιορισμό των ευθυνών και του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου σύμφωνα με το σημείο α), οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν τις ευθύνες σε μία ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές και να επιλέγουν τις σχετικές εφαρμοστέες διατάξεις οποιουδήποτε κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένη τουλάχιστον μία από τις συμμετέχουσες αρχές. Η ανάθεση ευθυνών και το σχετικό εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο αναφέρονται στα έγγραφα της προμήθειας για τις από κοινού ανατιθέμενες δημόσιες συμβάσεις.

[...]

Άρθρο 90

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και μεταβατικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία μέχρι τις 18 Απριλίου 2016 Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλλουν την εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 1 μέχρι τις 18 Οκτωβρίου 2018, εκτός από τις περιπτώσεις όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα άρθρα 34, 35 ή 36, το άρθρο 37 παράγραφος 3, το άρθρο 51 παράγραφος 2 ή το άρθρο 53.

Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλλουν την εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 1 για τις κεντρικές αρχές αγορών μέχρι τις 18 Απριλίου 2017.

Εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει να αναβάλει την εφαρμογή του άρθρου 22 παράγραφος 1, το εν λόγω κράτος μέλος προβλέπει ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των ακόλουθων μέσων επικοινωνίας για κάθε επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών:

α) ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το άρθρο 22

β) ταχυδρομείο, ή άλλο κατάλληλο μέσο

γ) φαξ

δ) συνδυασμό αυτών των μέσων

[...]

6. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5, αυτά περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

7. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

II. ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ

Άρθρο 2 Ορισμοί

[...]

10) ως «κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών» νοούνται δραστηριότητες που διεξάγονται σε μόνιμη βάση, με μία από τις κατωτέρω μορφές:

α) η απόκτηση αγαθών και/ή υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτοντες φορείς·

β) η ανάθεση συμβάσεων ή η σύναψη συμφωνιών-πλαισίων για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτοντες φορείς·

11) ως «επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών» νοούνται δραστηριότητες που συνίστανται στην παροχή υποστήριξης σε δραστηριότητες προμηθειών, ιδίως με τις κατωτέρω μορφές:

α) τεχνική υποδομή που επιτρέπει στους αναθέτοντες φορείς να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις ή να συνάπτουν συμφωνίες-πλαισία για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες·

β) συμβουλές σχετικά με τη διεξαγωγή ή τον σχεδιασμό διαδικασιών προμηθειών·

γ) προετοιμασία και διαχείριση των διαδικασιών προμηθειών εξ ονόματος και για λογαριασμό του ενδιαφερόμενου αναθέτοντος φορέα·

12) ως «κεντρική προμηθειών» νοείται αναθέτων φορέας κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας ή αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του σημείου 1 του άρθρου 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ που παρέχει κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες προμηθειών.

Οι προμήθειες που εκτελούνται από κεντρική αρχή προμηθειών προκειμένου να πραγματοποιηθούν κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών θεωρείται ότι αποτελούν προμήθειες για την εκτέλεση δραστηριότητας που περιγράφεται στα άρθρα 8 ως 14. Το άρθρο 18 δεν εφαρμόζεται στις προμήθειες που εκτελούνται από κεντρική αρχή προμηθειών με σκοπό την πραγματοποίηση κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών.

Άρθρο 55

Κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών και κεντρικές αρχές προμηθειών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να αποκτούν έργα, αγαθά ή/και υπηρεσίες από κεντρική αρχή προμηθειών η οποία παρέχει την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο α).

Επίσης, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να αποκτούν έργα, αγαθά και υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από κεντρική αρχή προμηθειών, μέσω δυναμικών συστημάτων αγορών που εκμεταλλεύεται κεντρική αρχή προμηθειών ή χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαισίο που συνάπτεται από κεντρική αρχή προμηθειών προσφέρουσα την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο β). Όταν ένα δυναμικό σύστημα αγορών το οποίο χειρίζεται μια κεντρική αρχή προμηθειών μπορεί να χρησιμοποιείται από λοιπούς αναθέτοντες φορείς, αυτό αναφέρεται στην προκήρυξη διαγωνισμού με την οποία συγκροτείται το εν λόγω δυναμικό σύστημα αγορών.

Σε σχέση με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι ορισμένες προμήθειες πραγματοποιούνται με προσφυγή σε κεντρικές αρχές προμηθειών ή σε μία ή περισσότερες συγκεκριμένες κεντρικές αρχές προμηθειών.

2. Μια αναθέτουσα αρχή εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αποκτά αγαθά ή υπηρεσίες από κεντρική αρχή προμηθειών προσφέρουσα την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο α).

Επιπλέον, ο αναθέτων φορέας εκπληρώνει, επίσης, τις υποχρεώσεις του δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αποκτά έργα, αγαθά ή υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από την κεντρική αρχή προμηθειών, χρησιμοποιώντας δυναμικά συστήματα αγορών που διαχειρίζεται η κεντρική αρχή προμηθειών ή χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαίσιο που συνάπτεται από την κεντρική αρχή προμηθειών που προσφέρει την κεντρική δραστηριότητα προμηθειών του άρθρου 2 σημείο 10 στοιχείο β).

Ωστόσο, ο οικείος αναθέτων φορέας είναι υπεύθυνος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας για τα μέρη που διεξάγονται από τον ίδιο, όπως:

α) η ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών το οποίο διαχειρίζεται κεντρική αρχή προμηθειών, ή

β) η διεξαγωγή νέου διαγωνισμού βάσει συμφωνίας-πλαισίου που έχει συναφθεί από κεντρική αρχή προμηθειών.

3. Όλες οι διαδικασίες προμήθειας που διεξάγονται από κεντρική αρχή προμηθειών εκτελούνται μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 40.

4. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται, χωρίς να εφαρμόζουν τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας, να αναθέτουν δημόσια σύμβαση υπηρεσιών για την παροχή κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών σε κεντρική αρχή προμηθειών.

Αυτές οι συμβάσεις υπηρεσιών μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν την παροχή επικουρικών δραστηριοτήτων προμηθειών.

Άρθρο 57

Προμήθειες που αφορούν αναθέτουσες αρχές από διαφορετικά κράτη μέλη

[...]

2. Κανένα κράτος μέλος δεν απαγορεύει στους αναθέτοντες φορείς του να χρησιμοποιούν κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών προσφερόμενες από κεντρική αρχή προμηθειών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος.

Όσον αφορά κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών που προσφέρονται από κεντρικές αρχές προμηθειών εγκατεστημένες σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της αναθέτοντος φορέα, τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να επιλέγουν να προσδιορίζουν ότι οι δικοί τους αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν μόνο τις κεντρικές δραστηριότητες προμηθειών κατά τα οριζόμενα είτε στο στοιχείο α) είτε στο στοιχείο β) του άρθρου 2 σημείο 10.

3. Η παροχή κεντρικών δραστηριοτήτων προμηθειών από κεντρική αρχή προμηθειών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή προμηθειών.

Οι εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή προμηθειών εφαρμόζονται επίσης στα ακόλουθα:

- α) στην ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών,
- β) στη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού στο πλαίσιο συμφωνίας-πλαισίου.

4. Αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη μπορούν από κοινού να αναθέτουν σύμβαση, να συνάπτουν συμφωνία-πλαίσιο ή να λειτουργούν δυναμικό σύστημα αγορών. Μπορούν επίσης να αναθέτουν συμβάσεις βάσει της συμφωνίας-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών. Εκτός αν τα απαραίτητα

στοιχεία ρυθμίζονται από διεθνή συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών, οι συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς συνάπτουν συμφωνία όπου προσδιορίζονται τα εξής:

- α) οι ευθύνες των μερών και οι σχετικές εφαρμοστέες εθνικές διατάξεις·
- β) η εσωτερική οργάνωση της διαδικασίας προμήθειας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της διαδικασίας, της κατανομής των έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πρόκειται να αποκτηθούν και της σύναψης των συμβάσεων.

Συμμετέχων αναθέτων φορέας εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αγοράζει έργα, αγαθά ή υπηρεσίες από αναθέτοντα φορέα που είναι υπεύθυνος για τη διαδικασία προμήθειας. Για τον προσδιορισμό των ευθυνών και του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου σύμφωνα με το στοιχείο α), οι συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς μπορούν να κατανείμουν συγκεκριμένες ευθύνες μεταξύ τους και να ορίσουν τις εφαρμοστέες διατάξεις των εθνικών δικαίων οποιουδήποτε από τα σχετικά κράτη μέλη τους. Η κατανομή ευθυνών και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο αναφέρονται στα έγγραφα της προμήθειας για τις από κοινού ανατιθέμενες συμβάσεις.

[...]

Άρθρο 106

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και μεταβατικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 18 Απριλίου 2016. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.
2. Παρά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 1 μέχρι τις 18 Οκτωβρίου 2018, πλην των περιπτώσεων όπου είναι υποχρεωτική η χρήση ηλεκτρονικών μέσων σύμφωνα με τα άρθρα 52, 53, 54, το άρθρο 55 παράγραφος 3, το άρθρο 71 παράγραφος 2 ή το άρθρο 73.

Παρά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναβάλουν την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 1 για τις κεντρικές αρχές προμηθειών σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 3 μέχρι τις 18 Απριλίου 2017.

Εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει να αναβάλει την εφαρμογή του άρθρου 40 παράγραφος 1, το εν λόγω κράτος μέλος προβλέπει ότι οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των ακόλουθων μέσων επικοινωνίας για κάθε επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών:

- α) ηλεκτρονικά μέσα, σύμφωνα με το άρθρο 40
- β) ταχυδρομείο, ή άλλο κατάλληλο μέσο
- γ) φαξ
- δ) συνδυασμό αυτών των μέσων

3. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, τότε περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

III. N. 4155/2013**Άρθρο 4****Αναθέτουσες Αρχές**

1. Ορίζονται ως εθνικές Κεντρικές Αρχές Προμηθειών με την έννοια του άρθρου 2 παρ. 10 και του άρθρου 17 του π.δ. 60/2007 και του άρθρου 2 παρ. 8 και του άρθρου 22 του π.δ. 59/2007, οι οποίες διενεργούν διαγωνισμούς σε εθνικό επίπεδο: α) Η Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, β) η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορούν να καθορίζονται και άλλες Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, καθώς και οι όροι για την ομαδοποίηση και υπαγωγή δημοσίων συμβάσεων σε Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, οι περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων οι οποίες δεν συνάπτονται από Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, οι κατηγορίες αγαθών, υπηρεσιών και έργων, τα οποία μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ομαδοποίησης και για την προμήθεια των οποίων μπορεί να γίνεται προσφυγή σε τεχνικές και εργαλεία ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων (συμφωνίες-πλαίσιο, δυναμικά συστήματα αγορών, ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, ηλεκτρονικοί κατάλογοι, κεντρικές αρχές προμηθειών) και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Οι Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, οι οποίες διέπονται από ειδικές διατάξεις για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τις αντίστοιχες ειδικές διατάξεις.

IV. N. 4281/2014**Άρθρο 21****Ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με τις συγκεντρωτικές αγορές**

1. Ορίζονται ως Εθνικές Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, υπό την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 20 με αρμοδιότητα σύναψης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών σε εθνικό επίπεδο: α) Η Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, β) η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού, μπορούν να συστήνονται ή καθορίζονται και άλλες Κεντρικές Αρχές Προμηθειών, με αρμοδιότητα σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, είτε σε επίπεδο διαφορετικών κατηγοριών φορέων του Δημόσιου Τομέα είτε βάσει τομέα ή κλάδου της αγοράς είτε κατά γεωγραφικές ενότητες της χώρας είτε με συνδυασμένη εφαρμογή των κριτηρίων αυτών. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορούν να καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες, η οργανωτική διάρθρωση και οι οργανικές θέσεις των Κεντρικών Αρχών Προμηθειών κατά περίπτωση και κάθε άλλο συναφές ζήτημα.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι όροι για την ομαδοποίηση και σύναψη δημόσιων συμβάσεων από κεντρικές αρχές προμηθειών, τα είδη δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες δεν συνάπτονται από κεντρικές αρχές προμηθειών, οι

κατηγορίες έργων, αγαθών και υπηρεσιών που μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ομαδοποίησης και για την προμήθεια των οποίων μπορεί να γίνεται προσφυγή σε τεχνικές συγκεντρωτικών αγορών και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας εκδιδόμενη εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του Μέρους Β΄ του παρόντος ορίζονται τα ανωτέρω για την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών της περίπτωσης α` της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Για τις δημόσιες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμήθειας αγαθών του άρθρου 15, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς των άρθρων 18 και 19 ή οι κεντρικές αρχές προμηθειών υποβάλλουν σχετικό πίνακα προγραμματισμού στο ΕΣΗΔΗΣ κατά τα οριζόμενα στις αποφάσεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση.

Στη Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών (ΓΔΚΠ) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΓΓΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας συστήνεται Επιτροπή Πολιτικής και Προγραμματισμού Προμηθειών και Υπηρεσιών (ΕΠΠΠΥ). Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας συγκροτείται η Επιτροπή, καθορίζονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών της, η λειτουργία της, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

5. Από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και όσον αφορά στις προμήθειες και υπηρεσίες που υπάγονται υποχρεωτικά σε συγκεντρωτικές αγορές από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών του εδαφίου α` της παραγράφου 1 εξαιρούνται:

I. Οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών του άρθρου 15 που συνάπτουν οι κάτωθι φορείς:

- α) Οι ενοριακοί ναοί, οι εκκλησιαστικές σχολές, τα εκκλησιαστικά ιδρύματα, η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος και λοιποί εκκλησιαστικοί φορείς.
- β) Οι επαγγελματικοί σύλλογοι (δικηγορικοί, συμβολαιογραφικοί κ.λπ.).
- γ) Δημόσια νομικά πρόσωπα που λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και οι μετοχές τους έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο.

δ) Τα Επιμελητήρια.

«(ε) Οι Ερευνητικοί και Τεχνολογικοί Φορείς που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), εφόσον η κάλυψη της δαπάνης γίνεται από πηγές εκτός Κρατικού Προϋπολογισμού.

(στ) Οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας των ΑΕΙ και τα Ν.Π.Ι.Δ. που συστήνονται στα ΑΕΙ κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 58 του ν. 4009/2011.»

II. Οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών των άρθρων 26 έως και 30 του παρόντος.

*** Οι περιπτώσεις ε' και στ' της υποπαρ.Ι προστέθηκαν με το άρθρο 94 παρ.1 Ν.4310/2014, ΦΕΚ Α 258/8.12.2014.

ΘΕΜΑ 3: Υποδιαιρεση συμβάσεων σε τμήματα (πρόσβαση ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις)

I. ΟΔΗΓΙΑ 2014/24/ΕΕ

Άρθρο 46

Υποδιαιρεση συμβάσεων σε παρτίδες

1.Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών παρτίδων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων αυτών.

Εξαιρουμένων των συμβάσεων οι οποίες έχουν υποδιαιρεθεί υποχρεωτικά, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τους βασικούς λόγους της απόφασής τους για μη υποδιαιρεση σε παρτίδες, στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της προμήθειας ή στη χωριστή έκθεση κατ' άρθρο 84.

2.Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν, στη γνωστοποίηση προκήρυξης σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, αν οι προσφορές υποβάλλονται για μία, περισσότερες ή για όλες τις παρτίδες.

Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται, ακόμη και εάν οι προσφορές είναι δυνατόν να υποβάλλονται για πολλές ή για όλες τις παρτίδες, να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα, υπό την προϋπόθεση ότι ο μέγιστος αριθμός των παρτίδων ανά προσφέροντα ορίζεται στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν στα έγγραφα της προμήθειας τα αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια ή τους κανόνες που προτίθενται να εφαρμόσουν για τον προσδιορισμό των παρτίδων που ανατίθενται, στην περίπτωση που η εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάθεση σε έναν προσφέροντα παρτίδων που υπερβαίνουν τον μέγιστο αριθμό.

3.Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση που είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων της μιας παρτίδων στον ίδιο προσφέροντα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις συνδυάζοντας πολλές ή όλες τις παρτίδες, εφόσον έχουν αναφέρει στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης ή στην πρόσκληση για επιβεβαίωση ενδιαφέροντος ότι διατηρούν το δικαίωμα να το πράξουν και αναφέρουν τον τρόπο συνδυασμού των παρτίδων ή ομάδων παρτίδων.

4.Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο καθιστώντας υποχρεωτική την ανάθεση συμβάσεων με τη μορφή χωριστών παρτίδων, υπό προϋποθέσεις καθοριζόμενες σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου. Στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται επίσης η παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και, κατά περίπτωση, η παράγραφος 3.

Αιτιολογική σκέψη (78)

Οι δημόσιες προμήθειες θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ανάγκες των ΜΜΕ. Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τον Κώδικα Βέλτιστων Πρακτικών που περιλαμβάνεται στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2008, με τίτλο «Ευρωπαϊκός Κώδικας Βέλτιστων Πρακτικών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις συμβάσεις δημόσιων προμηθειών», παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο εφαρμογής του πλαισίου δημόσιων προμηθειών κατά τρόπο που διευκολύνει τη συμμετοχή των ΜΜΕ. Προς τούτο και για να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει ιδίως να ενθαρρύνονται να υποδιαιρούν τις μεγάλες συμβάσεις σε παρτίδες. Η υποδιαιρεση θα μπορούσε να γίνεται είτε σε ποσοτική βάση, ώστε το μέγεθος των επιμέρους συμβάσεων να αντιστοιχεί καλύτερα στις δυνατότητες των ΜΜΕ, είτε σε ποιοτική βάση, αναλόγως του είδους και των διαθέσιμων εξειδικεύσεων, ώστε να

προσαρμόζεται καλύτερα το περιεχόμενο των επιμέρους συμβάσεων στους εξειδικευμένους τομείς των ΜΜΕ ή σύμφωνα με τις διαδοχικές φάσεις των σχεδίων.

Το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων θα πρέπει να καθορίζεται ελεύθερα από την αναθέτουσα αρχή η οποία, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της προμήθειας, θα πρέπει επίσης να μπορεί να αναθέτει κάποιες από τις παρτίδες χωρίς να εφαρμόζει τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας. Η αναθέτουσα αρχή θα έχει καθήκον να εξετάζει την ορθότητα της υποδιαιρεσης συμβάσεων σε παρτίδες και θα είναι ελεύθερη να αποφασίζει αυτόνομα, βάσει οιουδήποτε σκεπτικού κρίνει πρόσφορο, χωρίς να υπόκειται σε διοικητική ή δικαστική εποπτεία. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει ότι δεν είναι σκόπιμη η υποδιαιρεση της σύμβασης σε παρτίδες, στη χωριστή έκθεση ή στα έγγραφα της προμήθειας θα πρέπει να αναφέρονται οι κύριοι λόγοι αυτής της επιλογής. Τέτοιοι λόγοι θα ήταν, επί παραδείγματι, να αποφανθεί η αναθέτουσα αρχή ότι η υποδιαιρεση εγκυμονεί τον κίνδυνο να περιοριστεί ο ανταγωνισμός ή να γίνει η εκτέλεση της σύμβασης υπερβολικά δύσκολη από τεχνικής απόψεως ή ακριβή, ή ότι η ανάγκη να συντονιστούν οι διάφοροι εργολάβοι των παρτίδων ενδέχεται να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ορθή εκτέλεση της σύμβασης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ελευθερία να εντείνουν τις προσπάθειές τους ώστε να διευκολύνουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην αγορά δημόσιων προμηθειών, επεκτείνοντας σε μικρότερες συμβάσεις την υποχρέωση εξέτασης της υποδιαιρεσης των συμβάσεων σε παρτίδες, απαιτώντας από τις αναθέτουσες αρχές να αιτιολογούν την απόφασή τους να μην χωρίζουν τις συμβάσεις σε παρτίδες ή καθιστώντας υποχρεωτική την υποδιαιρεση σε παρτίδες υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Για τον ίδιο σκοπό, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν την ελευθερία να προβλέπουν μηχανισμούς για απευθείας πληρωμές σε υπεργολάβους.

Αιτιολογική σκέψη (79)

Όταν οι συμβάσεις υποδιαιρούνται σε παρτίδες, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, προκειμένου, παραδείγματος χάρη, να διατηρήσουν τον ανταγωνισμό ή να διασφαλίσουν την αξιοπιστία του εφοδιασμού, να μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων για τις οποίες μπορεί να υποβάλει προσφορά ένας οικονομικός φορέας. Θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα.

Ωστόσο, ο στόχος της διευκόλυνσης της μεγαλύτερης πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες προμήθειες ενδέχεται να υπονομευθεί, εάν οι αναθέτουσες αρχές υποχρεωθούν να αναθέσουν τη σύμβαση ανά παρτίδα, ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται την αποδοχή λύσεων ουσιωδώς λιγότερο πλεονεκτικών σε σχέση με μια σύμβαση η οποία συγκεντρώνει διάφορες ή όλες τις παρτίδες. Όταν η δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου αυτής έχει ήδη αναφερθεί ρητά προηγουμένως, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διενεργήσουν συγκριτική αξιολόγηση των προσφορών, ούτως ώστε να καθορισθεί αν οι προσφορές συγκεκριμένου προσφέροντος για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων πληρούν, ως σύνολο, τα κριτήρια ανάθεσης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, όσον αφορά αυτές τις παρτίδες, καλύτερα από τις προσφορές των χωριστών παρτίδων, μεμονωμένα. Εάν ναι, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αναθέσει σύμβαση που συνδυάζει τις εν λόγω παρτίδες με το συγκεκριμένο προσφέροντα. Διευκρινίζεται ότι οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει να διενεργήσουν τη συγκριτική αξιολόγηση, πρώτον, καθορίζοντας ποιες προσφορές πληρούν βέλτιστα τα κριτήρια ανάθεσης για κάθε παρτίδα και στη συνέχεια συγκρίνοντάς τες με τις προσφορές που έχουν υποβληθεί από συγκεκριμένο προσφέροντα για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων συνολικά.

II. ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ

Άρθρο 65

Υποδιαιρεση συμβάσεων σε παρτίδες

1. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών παρτίδων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων αυτών.

Οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν στην προκήρυξη του διαγωνισμού, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, ή, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ανακοίνωση για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, στην πρόσκληση υποβολής προσφορών ή συμμετοχής σε διαπραγμάτευση, αν οι προσφορές μπορούν να υποβάλλονται σε μία ή περισσότερες παρτίδες ή στο σύνολό τους.

2. Οι αναθέτοντες φορείς δύνανται, ακόμη και εάν οι προσφορές είναι δυνατόν να υποβάλλονται για πολλές ή για όλες τις παρτίδες, να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα, υπό την προϋπόθεση ότι ο μέγιστος αριθμός των παρτίδων ανά προσφέροντα ορίζεται στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, υποβολής προσφορών ή διαπραγμάτευσης. Οι αναθέτοντες φορείς αναφέρουν στα έγγραφα της προμήθειας τα αντικείμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια ή τους κανόνες που προτίθενται να εφαρμόσουν για τον προσδιορισμό των παρτίδων που ανατίθενται, στην περίπτωση που η εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάθεση σε έναν προσφέροντα παρτίδων που υπερβαίνουν τον μέγιστο αριθμό.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση που είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων της μιας παρτίδων στον ίδιο προσφέροντα, οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να αναθέτουν σύμβαση συνδυάζοντας διάφορες ή όλες τις παρτίδες, εφόσον έχουν αναφέρει στη γνωστοποίηση προκήρυξης της σύμβασης ή στην πρόσκληση για επιβεβαίωση ενδιαφέροντος, υποβολής προσφορών ή διαπραγμάτευσης ότι διατηρούν το δικαίωμα να το πράξουν και αναφέρουν τις παρτίδες ή ομάδες παρτίδων που μπορούν να συνδυαστούν.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθιστούν υποχρεωτική την ανάθεση συμβάσεων με τη μορφή χωριστών παρτίδων, υπό προϋποθέσεις καθοριζόμενες σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τηρουμένου του ενωσιακού δικαίου. Εφαρμόζεται η παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και, κατά περίπτωση, η παράγραφος 3.

Αιτιολογική σκέψη (87)

Οι δημόσιες προμήθειες θα πρέπει να προσαρμόζονται στις ανάγκες των ΜΜΕ. Οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τον Κώδικα Βέλτιστων Πρακτικών που περιλαμβάνεται στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2008, με τίτλο «Ευρωπαϊκός Κώδικας Βέλτιστων Πρακτικών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις συμβάσεις δημόσιων προμηθειών», παρέχοντας κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο εφαρμογής του πλαισίου δημόσιων προμηθειών κατά τρόπο που διευκολύνει τη συμμετοχή των ΜΜΕ. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα υποδιαιρεσης των συμβάσεων σε παρτίδες. Η υποδιαιρεση αυτή θα μπορούσε να γίνεται είτε σε ποσοτική βάση, ώστε το μέγεθος των επιμέρους συμβάσεων να αντιστοιχεί καλύτερα στις δυνατότητες των ΜΜΕ, είτε σε ποιοτική βάση, αναλόγως του είδους και των διαθέσιμων εξειδικεύσεων, ώστε να προσαρμόζεται καλύτερα το περιεχόμενο των επιμέρους συμβάσεων στους εξειδικευμένους τομείς των ΜΜΕ και/ή σύμφωνα με τις διαδοχικές φάσεις των σχεδίων. Το μέγεθος και το αντικείμενο των παρτίδων πρέπει να καθορίζεται χωρίς περιορισμούς από τον αναθέτοντα φορέα ο οποίος, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες που αφορούν τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας προμήθειας, πρέπει να έχει επίσης τη δυνατότητα να αναθέτει ορισμένες από τις παρτίδες χωρίς να εφαρμόζει τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να διευκολύνουν περαιτέρω τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην αγορά δημόσιων προμηθειών θεσπίζοντας την υποχρέωση να εξετάζεται η σκοπιμότητα της υποδιαιρεσης συμβάσεων σε παρτίδες, δηλαδή μικρότερες συμβάσεις, ζητώντας από τους αναθέτοντες φορείς να αιτιολογούν

απόφασή τους να μην υποδιαιρέσουν σύμβαση σε παρτίδες ή καθιστώντας την υποδιαίρεση σε παρτίδες υποχρεωτική υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Για τον ίδιο σκοπό, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν την ελευθερία να προβλέπουν μηχανισμούς για απευθείας πληρωμές σε υπεργολάβους.

Αιτιολογική σκέψη (88)

Όταν οι συμβάσεις υποδιαιρούνται σε παρτίδες, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να περιορίσουν τον αριθμό των παρτίδων για τις οποίες μπορεί να υποβάλει προσφορά ένας οικονομικός φορέας, παραδείγματος χάρη για να διατηρήσουν τον ανταγωνισμό ή να διασφαλίσουν τη σταθερότητα του εφοδιασμού. Θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να περιορίζουν τον αριθμό των παρτίδων που μπορούν να ανατεθούν σε έναν προσφέροντα.

Ωστόσο, ο στόχος της διευκόλυνσης της μεγαλύτερης πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες προμήθειες ενδέχεται να υπονομευθεί, εάν οι αναθέτοντες φορείς υποχρεωθούν να αναθέτουν τη σύμβαση ανά παρτίδα ακόμη και όταν αυτό συνεπάγεται την αποδοχή λύσεων ουσιωδώς λιγότερο πλεονεκτικών σε σχέση με σύμβαση η οποία συγκεντρώνει διάφορες ή όλες τις παρτίδες. Όταν η δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου αυτής έχει ήδη αναφερθεί ρητά προηγουμένως, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διενεργήσουν συγκριτική αξιολόγηση των προσφορών, ούτως ώστε να καθορισθεί αν οι προσφορές συγκεκριμένου προσφέροντος για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων πληρούν, ως σύνολο, τα κριτήρια ανάθεσης που θέτει η παρούσα οδηγία, όσον αφορά τις εν λόγω παρτίδες, καλύτερα από τις προσφορές των χωριστών παρτίδων, μεμονωμένα. Εάν ναι, οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναθέτουν σύμβαση που συνδυάζει τις εν λόγω παρτίδες στον συγκεκριμένο προσφέροντα. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να διενεργήσουν τη συγκριτική αξιολόγηση, πρώτον, καθορίζοντας ποιες προσφορές πληρούν με τον καλύτερο τρόπο τα κριτήρια ανάθεσης για κάθε χωριστή παρτίδα και στη συνέχεια συγκρίνοντάς τις με τις προσφορές που έχουν υποβληθεί από συγκεκριμένο προσφέροντα για συγκεκριμένο συνδυασμό παρτίδων, ως σύνολο.